

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	Навчальна практика
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища освіта
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка
Семестр	4 семестр (9 кл), 2 семестр (11 кл)
Курс	2 курс (9 кл), 1 курс (11 кл)
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих на заняттях з економіки підприємства, економічного аналізу, планування та організації діяльності підприємства, бухгалтерського обліку, економіки та нормування праці.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=296
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач I категорії Долока Людмила Вікторівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: ludmila.doloka@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/DolokaLudmila
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Економіка</i> : http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop_e.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники господарюючих суб'єктів. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання. Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів. Здатність самостійно виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення при аналізі конкретних ситуацій економічного

	характеру. Здатність відповідно до поставлених завдань обирати відповідний інструментарій для аналізу соціально-економічних явищ.
Перелік програмних результатів навчання	Демонструвати навички пошуку, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для вирішення практичних ситуацій. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для вирішення професійних задач. Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу). Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня. Демонструвати вміння розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності. Демонструвати вміння аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення. Демонструвати вміння планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності. Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємства (підрозділу). Демонструвати вміння розробки та виконання управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємств (підрозділів). Демонструвати вміння знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних задач. Використовувати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для проведення аналітичних досліджень, підготовки та представлення звітів.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Кількість практичних занять – 68 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 112 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Словесні методи (пояснення, дискусія, бесіда); наочні методи (презентація, ілюстрація, проведення самостійних спостережень); практичні методи (розв'язування практичних завдань та ін.); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (формування пізнавальних інтересів студента, навмисна помилка); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах, мозковий штурм); кейс-метод (вирішення ситуацій, проблемних завдань); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Аналіз техніко-	Ознайомлення з основними джерелами інформації для аналізу

економічних показників діяльності підприємства	основних техніко-економічних показників діяльності підприємства. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 2. Аналіз рівня й динаміки виробленої продукції	Аналіз рівня й динаміки виробленої та реалізованої продукції. Розрахунок показників, які характеризують обсяг виробничої програми. Аналіз структури обсягу виробленої продукції. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 3. Аналіз асортименту і структури випуску продукції	Аналіз номенклатури й асортименту продукції. Аналіз оновлення продукції. Аналіз сезонності виробництва продукції. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 4. Аналіз якості та сортності продукції	Оцінка якості за середнім показником сортності. Оцінка якості продукції за середньозваженою ціною. Оцінка якості продукції за непрямими показниками (брак). Аналіз якості продукції за індивідуальними показниками. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 5. Аналіз наявності й складу працюючих на підприємстві	Ознайомлення з основними джерелами інформації для аналізу трудових ресурсів підприємства. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз кваліфікаційного рівня кадрів. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 6. Аналіз структури персоналу	Аналіз середньоспискового складу й структури персоналу. Аналіз якісної структури персоналу підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 7. Аналіз руху трудових ресурсів	Розрахунок показників руху робочої сили. Аналіз динаміки руху робочої сили. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 8. Аналіз динаміки, складу й структури фонду оплати праці	Аналіз динаміки й структури фонду оплати праці. Оцінка ефективності використання засобів на оплату праці. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 9. Аналіз середнього рівня оплати праці	Розрахунок середнього рівня оплати праці одного штатного працівника облікового складу; в еквіваленті повної зайнятості; на одну сплачену або відпрацьовану годину. Аналіз динаміки середнього рівня оплати праці на підприємстві. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.

Тема 10. Аналіз продуктивності праці	Розрахунок показників продуктивності праці. Аналіз рівня й динаміки показників продуктивності праці. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 11. Оцінка ефективності використання витрат на заробітну плату	Аналіз співвідношення зростання продуктивності праці й заробітної плати. (Аналіз відповідності темпів росту продуктивності праці і зарплати). Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 12. Аналіз забезпечення підприємства необоротними активами	Аналіз динаміки необоротних активів. Аналіз складу й структури необоротних активів підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 13. Аналіз динаміки, складу й структури основних засобів підприємства	Аналіз наявності й складу основних засобів. Аналіз структури основних засобів. Розрахунок показників руху основних засобів. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 14. Оцінка технічного стану основних фондів підприємства	Розрахунок показників зміни технічного стану основних засобів. Аналіз стану основних засобів. Розрахунок середнього строку використання та середнього віку основних засобів. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 15. Оцінка ефективності використання основних фондів	Аналіз використання основних засобів. Аналіз динаміки ефективності використання виробничих основних засобів підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 16. Оцінка ефективності використання оборотних засобів	Розрахунок показників ефективності оборотних засобів. Аналіз динаміки ефективності використання оборотних засобів підприємства. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 17. Аналіз структури витрат за економічними елементами	Аналіз витрат звичайної діяльності. Аналіз операційних витрат. Аналіз структури витрат за економічними елементами. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 18. Аналіз собівартості продукції за статтями калькуляції	Аналіз собівартості продукції за статтями витрат. Побудова діаграм на основі проведених розрахунків. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку або іспиту, відповідно до графіку навчального процесу. Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання практичних завдань на семінарських заняттях (8 пр. р.)	40
Самостійні роботи (2 с.р.)	10
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	20
Захист розрахункової роботи	30
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 392 с.
2. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
3. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
4. Косова Т. Д. Організація та методика економічного аналізу: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 528 с.
5. Міщук Г. Ю., Джигар Т. М., Шишкіна О. О. Економічний аналіз: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.

6. Школьник І. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. / За заг. ред. Школьник І.О. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.
7. Черниш С. С. Економічний аналіз. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.
8. Шубіна С. В., Мирошник О. Ю., Швадченко В. О. Фінансовий аналіз: практикум. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.
9. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і допов. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.
10. R. Preston McAfee, Tracy Lewis, Donald J. Dale Introduction to Economic Analysis 347 p. URL: <https://www.kellogg.northwestern.edu/faculty/dale/ieav21.pdf>
11. Thomas R. Robinson, Hennie van Greuning, Elaine Henry, Michael A. Broihahn. International financial statement analysis. CFA Institute. Published by John Wiley & Sons, Inc. 864 p. URL: <https://books.mec.biz/tmp/books/G2L68QLOCEX7RSFY1UU1.pdf>